САНА ОЛОХ

ЧУРАПЧЫ УЛУУЬУН КАЂЫАТА

КАЂЫАТ 1931 СЫЛ АЛТЫННЫЬ 15 КҮНҮТТӨН ТАХСАР

№ 51 (8460). 1999 СЫЛ ЫАМ ЫЙЫН 15 КҮНЭ. СУБУОТА. СЫАНАТА — 1 СОЛК. 10 ХАРЧЫ.

„СОҒОТУОПКА БЫЛААНЫН ТОЛОРУОХПУТ“

«Республика хас биирдии киһитин туруктаах, этэҥэ олоҕун хаччыйар суолу булуохха» диэн СР Президенэ М. Е. Николаев республика нэйилэхпиньэтигэр Сурҕар тыа сирин олохтоохторун дьыл кэргэнин экономикатын сайыннарыыга, дохуотун үрдэтиигэ туруорбут соругун олохтох киллэриигэ үлэлэр ыытылла туралларын. Ол курдук, биһиги улууспутугар республика Правительствота кыттыылаах мунньах, киэҥ ыытыллаах дьаһалта сүбэтэ, хас биирдии нэйилэктэриэн маныаха туһуламыт сүбэлэһиилэр буолуталаатылар. Туох үлэлэр ыытыллаллара былаанынан, сыыпаралар чөнчуланан, үлэ-хамнас итиннэ тирэҕирэн ыытылар.

Бу соругу олохтох киллэриигэ «Холбос» республиканскай потребсоюзка туһаайыллаах былаан тиэрдиллибитэ. Киниилэр соҕотуопкалааһын үлэтиэн дьарыктаналларыгар анаан үбүнан көмөлөһүү оҥоһуллубута. Биһиги улууспутугар бу туһааччыыга үлэ хайдах баран иһэрин туһунан «Маарыкчаан» уонна «Чурапчы» потребсоюзтар үлэһиттэрэ маннык кэпсээтилэр:

Е. К. ЕРЕМЕЕВ, «Маарыкчаан» ПО соҕотуопкаҕа уонна производствоҕа отделын начальника:

—Биһиэхэҥ соҕотуопкаҕа былаан 50 тонна эт, 130 тонна үүт, 20 тонна оҕуруот аһа, 20 тыс. устуука сымыыт, 2 тонна отон, 60 тонна хортуоппуй тиэрдиллэн турар. Маны таһыран 700 ынах тириитин, 1000 туйаҕы, 200 ынах, сылгы тоботун, 200 кг сиэли соҕотуопкалыахтаахпыт. Итиннэ анаан 1 мил. 400 тыс. солк. кредита ыллыбыт. Бу бастакы ыллыы кредиттиин 8 ыйынан төннөрүохтээхпит. Бу күннэргэ нэйилэхпиньэлиин дуогабардаһан үлэни саҕалаатыбыт. 110 сибининьэни, 500 куурусса ны нэйилэхпиньэҕэ түнэттибит. Сибининьэ оҕотун, суниьүнэн, чаабынайдартан ыйдарыыны көрөн 600—800 солк. атыластыбыт. Сайыгын диэри сиэтэллэриигэр биирдии төбөҕө 4 күүл комбикорманы биэртэлээтибит. Дуогабардаахтарбыт биһиэхэ биирдии төбөттөн 70 кг эти туттарыахтаахтар. Итинэ сыанатыгар таһааран баран биһиги ороскуопутун көҕүрэтэхха, 1 мил. 900 солк. кэриҥэ дохуоту ылыахтаахтар. Куурусса ылбыттар биирдиттэн 60-нуу сымыыты туттарыахтаахтар. Тутар сыанабыт 1 солк. 20 харчы буолара былааннаах, атыылыырбытыгар 1 солк. 50 харчыга биэриэхтээхпит. Бу биэрбит сибининьэлэрбит, кууруссаларбыт куһаҕан көрүүтэн-харайыыттан, хаһаайын буруйунан оллахтэриэ, дуогабарга көрүүлүбүт төлөбүрү толоруу ылабыт. Оттон ыалдьан өлөр түбэлтэлэриигэр ону туоһулуур ветсправка иннэдэ. Биһиги турҕуннан соҕох сирдэргэ кууруссалар өлүүлэлэтилэр. Биричиинэтэ биир—биһиги усулуобуйабытыгар сөп түбэһэ охсубатылар. Дьокуускайга сылаас, ыраас, сырдык таас дьиэҕэ олохсуйбут, араас витаминнаах астарынан аһаабыт көтөрдөр усулуобуйалара эмискэ уларыйыытын тулуйбатылар. Итэччилэр маны учуоттуохтарын иннэдэ.

Үн-харчы кэлиигэ улуустааҕы үн управлениетын поҥуо ыытыллар. Дуогабарын биһиги суруйсабыт—биир клиэнтэ 4 экземпляр дуогабары, 2 экземпляр сөбүлэһии кумааҕыгын, араас ыспыраапкаларын, барыта 10-са илиинһи толоробут. Харчыны, аны, эпиитэм курдук, атын сиртэн ылаллар. Онон төлөһүү, ахсыы көлөтүгэнэ дьону эрэйдиир, тэйитэр.

Соҕотуопкаҕа, үөһэ эпиититтэн ураты, 11 тонна ынах этиэгэр, 80 тонна үүккэ, 40 тонна хортуоппуйга дуогабардастыбыт.

Г. С. ПЛАТОНОВ, «Чурапчы» потребобщество председателэ:

—Былаанны тиэрдии улуус дьаһалтатыныын, тыа хаһаайыстыбатын управленнетынныын соҕуласпыллэн оҥоһуллуна. Биһиэхэҥ 26,5 тонна эт, 100 тонна үүт, 30 тонна хортуоппуй, 35 тонна хаппыыста, 1,5 тонна отон, 50 тонна балык, 100 тонна бурдук тиэрдиллэн турар. Маны толоруурга дуогабардары түһэристибит. Ол курдук, «Мыҥдаҕаайы» табаарыстыба 100 тонна үүтү, 8 тонна эти, «Адам» баанынай хаһаайыстыбата 35 тонна хаппыыстаны, Мырылаттан «Ситим» баанынай хаһаайыстыбата 30 тонна хортуоппуйу, «Бурхаанай» ХӨТ 100 тонна бурдугу соҕотуопкалыырга дуогабардастылар. Маны таһыран Одьулуунтан «Сутуруолаах» баанынай хаһаайыстыбата 2 тонна эти, 10 тонна балыгы, «Комплекс» баанынай хаһаайыстыбата 2 тонна эти туттарарга дуогабардастылар. Бу аттаныыт хаһаайыстыбаларбыттан ураты биирдиилээн малларынан соҕотуопка араас көрүнэлэригэр кэпсэтистибит. Бу сыалга көрүүлүбүт 1 мил. 100 тыс. солк. кредиттиин барытын туһаммыныт таһыран 480-са тыс. солк. аһара дуогабардастыбыт.

Сибининьэ иитиллэлэригэр анаан 50 тыс. солк. дуогабардаах дьоммутугар биэрдибит. Толобүрүн этиэн ылыахпыт. Куурусса аҕалыытыгар сайаапка түһэрэн барамыт, дьон ылбатынан аккаастаныыбыт. Сыл аҥарыттан аҕаларга кэпсэтиллээхпит.

Дьаһалы олохтох киллэриигэ тэрээһин үлэлэргэ эдбэх күчүмэҕэйдэри көрүстүбүт. Бастакытынан, дуогабар түһэрсэрбитигэр сыананы олохтоохуҥуга бытаарыы тахсан, эдбэх биримэ сүттэ. Иккиһиэн, харчыны көһөрүүгэ Үн министерствота механизмын уларыта турара кэлиитигэр хойутаһыны таһаарда. Бастакы реестр муус устар 26 күүгэр, иккис ыам ыйын 6 күүгэр эрэ кэллэ. Маныаха солуоҥка ылыахтаах малларын быһаран биэрбэккэ, сөнчөспөккө улаханнык эрэйдэтилэр.

РЕДАКЦИЯТТАН: Кэстөрүн курдук, кэпсэтиспит икки эргиэн тэриллэлэрин холбоһуктара соҕотуопка былаанын толоруурга күүскэ үлэлэһиллэр, дуогабардары түһэрээн хамсаһыны таһаарбыттар. Соҕотуопка сорох билиини ыытыллыахха сөптөох көрүнчэрин саҕалаабыттар. Холобур, Маарыкчаанныаҕы ПО 309 ынах тириитин, 150 туйаҕы, 120 кг сиэли, Чурапчыныаҕы ПО 1520 туйаҕы, 311 сүөһү, сылгы тоботун, 250 кг отону, 1 тонна 17 кг эти, 250 андаатар тириитин, 800 убаһа тыһын нэйилэхпиньэттэн туппуттар. Үүтү тутууга ыарырҕаталлара переработкалыыр тэриллэлэрэ суоҕунан батараллара уустуга буолбут. Бу тэрээһин 4 сыл тохтотуллан баран саҥалыы сүүрүөҕэр турарынан, марахаттар да баллар. Ол эрээри саҕаланыыннара үчүгэй, туруорулуубут соругу толороргэ эрэллээхтэр.

А. СЛЕПЦОВ.

САҔАЛААН ЭРЭЛЛЭР

Үөрэх дыла түмүктэнэрэ улам-улам чугаһаан, соторутааҕыта диэри хаппа эрэ бэрт ыраах курдук бэйэтэ бу ыган тиийэн кэллэ. Оскуолаларга зачеккэ уонна экзаменнэргэ бэлэмнээн үгэнэ.

Улуустааҕы гимназияҕа экзаменнар хайы-сах саҕаламмыттар. Ол туһунан гимназия директора А. С. Иустинова бу курдук кэпсээтэ:

—РФ Үөрэҕин министерствотын инструкциятынан уонна СР Үөрэҕин министерствотын сөбүлэһиннэн, куустара бүлүүт предметтэргэ государственнай экзаменнары тутуу мая бийыттан саҕаланар. Ол быһыытынан, биһиэхэ үөрэнээччи талыытынан, XI кылааска биологияҕа, национальнай культураҕа, географияҕа, историяҕа, саха литературатыгар, математикаҕа, оттон IX кылааска биологияҕа, физикаҕа, омук тылыгар, географияҕа экзаменнар буоллулар. Кордоруу балачча ситиһиилээх.

Ити курдук, гимназияҕа долгутуулаах кэмнэр. Оттон атын оскуолаларга булгуччулаах госэкзаменнары туттарыы РФ Үөрэҕин министерствота болдьообут күннэригэр буолуохтара: мая ыйын 27 күүгэр—саха тылыгар (суругунан), бэс ыйын 1 күүгэр—нуучча тылыгар (суругунан), бэс ыйын 8 күүгэр—математикаҕа (суругунан).

«СО» корр.

СОҔУОННАР

СҮӨҺҮ АХСААНА ЭБИЛЛЭР

Республикаҕа бас билии бары көрүнэхэх хаһаайыстыбаларга сыл бастакы кварталынааҕы түмүктэр таһаарылыннылар. Тыа дьоно кыстык саамай мараһан ыйдарыгар хайдах үлэлээтилэр?

СР Статистикаҕа госкомитетын даанайдарынан, тыа сирин үлэһиттэрин кыһамныыларынан уонна Тыа хаһаайыстыбатыгар уонна соҕотуопкаҕа министерство үлэтин уларытан тэрийиитин түмүгэр валовой бородуукуйа түһүүтүн тэтимэ биллэрдик бытаарда, ынах сүөһү уонна сылгы ахсаана аҕыйаһына тохтоон эрэр.

Иннинээҥи сыл туһаайыллаах кэмин кытта тэҥнээтэххэ, тыа хаһаайыстыбатын валовой бородуукуйатын көмөйө баар сыаналарынан 26,7 % улаатта.

Ол эрээри республикаҕа ынах сүөһү ахсаана 2, сылгы 1,8%-нан аҕыйаата. Ол да буоллар, 15 улууска сүөһү ахсаана эбиллиитэ баланстаныр. Олор истэригэр Амма, Бүлүү, Чурапчы, Ленскэй уо. д. а. курдук улахан улуустар баалларын. 1997 сыллааччаа сүөһү ахсаана 12,5, оттон сылгы ахсаана 11,5 % сарбыллыыта улаханнык оҥуста. Былырыын бастакы кварталга иннинээҥи сыллааҕар сүөһү 42 тыс. 274, сылгы 15 тыс. 911 төбөнөн аҕыйаабыта. Быйыл бастакы кварталга хаһаайыстыбаларга 417 сүөһү өллө. Ити былырыыннары олуттаҕар 61 бырыһыанынан аҕыйах. Маныаха аһаан эрэр кыстыкка аһылык хааччыллыыта быһаарар оруоллаанна. Министерство саҥа саастаабы сүөһү ахсаанын эйбэтиигэ ылыммыт хайысхатын кытаанахтык тутуһар. Онон кэлэр өттүгэр тыа сирин дьоно дохуоттаныахтара диэн этиэххэ сөп.

ХОТУГУ ДОЙДУ ДЬАХТАЛЛАРА ТҮМСЭЛЛЭР

ДЬОКУУСКАЙ. Соторутааҕыта республика киин куоратыгар Хотугу Форум академиятын Канадатааҕы бөрөстөбиитэлэ, «Полар параллель» (Уайтхорск) фирма чинчийэччитэ уонна сүбэһитэ Шона Макларнон кэлэ сырытта. Киин Арктика Полярнай эргиитэ тардыытын дойдуларын конференцияларын бэлэмнээһиннэн сибээстэхэ республика дьахталларын проблемаларын билиспэт. Конференция быйыл сэтинньи 18—20 күннэригэр Уайтхорска буолуохтаах. Конференцияны бэлэмнэһиигэ РНА СО Хотугу территориялар сайдыыларыгар Саха сирин кини ыоруоттар икки ардыларынааҕы сибээстэргэ директорын көмөлөөччүтэ Нөргүйаана Александрова актыыбынайдык кыттар.

Канада бөрөстөбиитэлэ Россия атын регионнарыгар эмиэ сылдьар. Бу иннинэ кини Москваҕа, Тюменгэ, Новосибирскайга уо. д. а. сылдыыталаата. Политолог СР дьиэ-кэргэн уонна оҕо саас дьыалаларыгар комитетыгар, дьахталлар тэриллэлэрин сүүстэригэр, «Саха сирин ученай дьахталлара» лигаҕа, «Алаас хотун» хамсаһыныгга, «Лидер-2000» ыччат общественнай тэриллэлэригэр уо. д. а. сылдьан кэпсэтиспэт.

Россия сиригэр-уотугар хомуйбут информациятын ыалдьыт ыоруоттар икки ардыларынааҕы конференцияҕа билиһиннэриэхтээх. Билигин турбутунан, конференцияҕа 400-са дьахтар кыттара күүтүллэр.

ПЕНСИЯЛАРА ҮРДҮҮР БУОЛЛА

ДЬОКУУСКАЙ. СР Госмуниьаҕын (Ил Түмэн) Бэрэстэбиитэллэрин палатата «Государственнай сулууспа туһунан» республикатааҕы сокуоҥҥа уларытыылары уонна эбиллэри киллэрдэ. Ол түмүгэр сорох дьон пенсиялара улаатар буолла. 65 саастаах эр дьон государствоҕа 12,5 сыл үлэ стажтаах буоллахтарына, пенсиялариттан эрдэтэҥи хамнастарын 55 бырыһыанна эбиллэр. Онтук эбилик 10-сыл стажтаах 60 саастаах дьахталларга эмиэ оҥоһуллар. Ити олохтоммут стаһы таһыран үлэ стаһын хас биирдии сылыгар 3% эбилик аҥыллар. Ол эрээри ол кэмнэй чиновниктар ыйдааҕы дохуоттарын 80 бырыһыанныттан улаатыа суохтаах. Депутаттар бу эбилиги республикатааҕы уонна олохтоох бюджеттар суоттарыгар оҥорорго быһаардылар.

Сокуон быйыл от ыйын 1 күнүттэн күүһүгэр киирэр. Правительство бу эбилиги утарбыта. Ол эрээри билигин толобүрү оҥорорго дьаһал ылла.

ИВАН ЗАХАРОВ МААСТАР БУОЛЛА

САНКТ-ПЕТЕРБУРГ. Маанна Кыайыы күнүн чаһыгэр коҥул туттуура үгэс буолбут курахтэйин ыытылынна. Онно Москваҕа үөрэнэ сылдьар саха уолаттара куһаҕана суохтук кытыннылар. Күрэхтэһиигэ АХШ уонна Финляндия бөҕөстөрө куустэрин эмиэ холбоммуттар. 58 кг ыйаанныыахтарга Москваттан Иван Захаров бастаан, РФ спордун маастарын нуорматын толордо. Маастар Григорий Массаев 76 кг бастаата. Дмитрий Неустроев, Владимир Гермогенов, Сергей Окороков иккис, Василий Колесов, Станислав Захаров үһүс буоллулар.

СНА.

СР ПРЕЗИДЕНИН ТУҺААЙЫЫ СУРУГА

ТЭЭТЭҔНЭЭҺИН

Тыа хаһаайыстыбатын өрө көтөҕүүгэ уураах, ыйаах, сөкүөн элбэх. Аны ыал, дьиэ кэргэн экономикатын сайыннарыыта хайысха, политика ыналыыта. Бу аспыт кэдиэлэҕэ ааҕай Болтого нэһилиэгэр СР Президенэ М. Е. Николаев «Республика хас биирдии киһитэ үчүгэйдик, дуоспуруннук олорорун хаалчыйар суолу булуохха» диэн нэһилиэнньэҕэ Туһаайыы Суруга дьүүллэһиллиннэ. Ону чинэгэр курдук «Тыа сирин экономиката—тыа сирин кэскилин төһүүгэ» диэн Президеммит Ыйаанна тахсыбыта итиэннэ итиэрэс олоҕуран улууҥа Чакыр нэһилиэгин ыытыыта холобур быһыытынан мунньахха эмиэ ахтылынна.

Мунньахха нэһилиэк сходун чилиэннэрэ, ыгырыллыахтар уонна улуус дьаһалтатын анал бириигэдэтин чилиэннэрэ кыттыыны ылылар. Мунньаҕы нэһилиэк баһыытына Г. Г. Лебедев салайан ыытта, туспаах боппуруоһу улуус баһылыгын солбуйаччы, тыа хаһаайыстыбатын управлениетын начальника, бириигэдэ салайаччыта Н. Д. ПОНСЕЕВ туруорда.

Дакылаат дириҥ ис хоһоонноох, ол курдук элбэх ыытыылардаах, тэҥнэбиллэх туруорулуннуо. СР Президенэ Ил Түмэнгэ уонна Саха Республикатын барыа олохтоохторутар Суруга дьоҥҥо, норуокка туһаайыллар саҥа суол буолара тоһоҕолоон ыйылынна. Бинир оннук аспыт сылы республика, ол иһигэр чуолаан тыа хаһаайыстыбата, хайдах түмүктэбитэ кэпсэнно. Аспыт сыл ураты сылы — халаан уутун содулларын туоратыыта ананна. Бу үтүмэн элбэх үбү-харчыны хамсатта. Ону, сүүрүкэн, республика бэйэтэ быһаарда. Иккиһиннэн, Россияттан кэлэр үн-харчы, табаар сылдьата аҕыйаан иһэрэ ахтылынна. Оннооҕор суоттаммакка, бэйэҥ бэйэ көрүнэр наадата тирээтэ. «Оннук да дьаһанан кэллибит»,—диэн түмүк этиллиннэ.

Ол алта, бэйэ кыаҕар эрдэҥнэ улаатар. Холобур курдук промышленность таҥнары тэҥүүтэ тохтообута ахтылынна. Быйыл сыл бастаҥы кварталыгар республика сүрүн көрүнүөргэ былаанныах экономикаҕа киирбитэ бэлиитэннэ. Промышленность сорох салаалартан улаатыы баар. Былаанныах экономика—сөптөөх суол. Оннооҕор, бэйэҕэ кэллэххэ, улуус дьаһалтатын Суботигэр хас биирдии тэрилтэнэн, нэһилиэгиэн үлэ өттүгэр таһаарыыларын, үбү кэмчилээһиннэгэ былааннар тиэрдиллибиттэрэ, с циальнай нормативтарга киирии саҕаламмыта сиһилии холобурдаммыт.

—Урукку өттүгэр тыа ыалын экономикатын, дохуотун аҕыннан суоттаан көрбөт этибит. Кулун тутарга Чакырга дьиэ кэргэнгэ аналлаах семинар ыытыллыбытыгар биирдии дьиэ кэргэн дохуотун ороскуотун аҕыан көрбүккэ, саастаах дьон, ыал олоҕун таныма үрдүк, сылга 20-30 тыс. солк. кэриҥнэ киллэриэллэр. Итиннэ пенсиялыы, пособиелыы киллэрэн туран, Орто саастаах ыал дохуота 22 тыс. солк. курдук, оттон саҥа үс сыллаҕыта холбоспут эдэр кэргэннилэр кэлэн итиннэ намыһах. Бу, буолан баран, саастарын үрдүгэр сылдьар, үлэни ыытар аранта отто. Ол, дьэ, комускэлэ суох,—диэтэ Николай Дмитриевич.

Бүтүн ыал туруктаах олоҕо, Президеммит Туһаайыы Сургар соруга дьэ итиннык аҕыйыллан саҥаланар. Барыа нэһилиэктэриэн хас биирдии ыалга анкета толорулла сылдьара ахтылынна. Манна таарыччы Болтого нэһилиэгин социальнай-экономическай көрдөрүүлэрэ эмиэ ырытылынна. Баһыынай хаһаайыстыбаларыгар бинир ыраахтан үүтү ыаһын аспыт сылга иннинээҕи 1997 сылтан намыһах буолбут. Чаҥыннайдар көрдөрүүлэрэ хамсаабат. Бу үрдүөхтээх диэн сорук турда. Эмиэ быйыл иккис сылын нэһилиэннэ социальнай сакаастаах тиэрдиллэр. Хас биирдии сылыгар, көрдөрүү хонтуруоллаан. Үүтү, эти туттарыыны таһыынан нэһилиэк 164 тонна бүрдүк валовой үүнүүтүн ылыахтаах. Дохуот киирэр суоллара итиэннэ саҥа нэһилиэккэ хамнас, пособие уонна пенсия быһыытынан уу харчынан киирэрэ аҕыйыннна. Бу аспыт сылга 3 мил. 230 тыс. солк. Итиннэ ыаллар эбии дохуоттара суоһуттан, бэйэлэрин уһаайбаларыттан киириэхтээх. Ол эбэтэр 1998 сылга нэһилиэннэ 3,5 мил. солк. киллэриэн суолларын тобулуохтаах. Оч. чотугар нэһилиэк бинир киһитигэр таһаардахха, сылга 5790-5800 солк. орто дохуот кэмэйэ үөскүөхтээх.

Маны ситиһэр иннинэ тургуннык ситэр, бородуукуйаны биирэр үлэ салааларын сайыннарыллыахтаах. Маныаха Президент быһаччы дьаһалынан нэһилиэннэҕэ «Туймаада-лизинг» ноҥуо куурусса, сибининьэни аҕалан түнэтии саҕаламмыта, ол усулуобуйата кэпсэнно. Куурусса өттүн болтоҕолор эмиэ ылан олороллор эбит. Оттон нэһилиэккэ баар потребобщество ноҥуо табаар эргиирэ букатын дуона суоҕа холобурданна. Сылга киирэр дохуоттан 2 мил. 200 тыс. солк. нэһилиэк тас өттүгэр тахсар. Маҥан миэстэҕэ олохтоох үлэ салааларын сэргэ хааччыйыы эйгэтиэн дьарыктаныы кэҥиахтээх, хардарыта эргэлэрүнэн аахсыы оҥоһуллуохтаах. Быһата, рынок усулуобуйатыгар харчы—табаар—харчы хамсаһыына бэйэ иккиардыгар миэстэтигэр оҥоһуллуохтаах, сайдыахтаах диэн дакылаат сүрүн өйдөбүлэ сиһилии туруорулуннэ.

Нэһилиэк баһыынай хаһаайыстыбатынан, чаҥыннай бас билиннэн сайдар. Манна даҕатан, дакылаатчыт түмүгэр Чуваччы республикаҕа бастакынан баһыынай хамсаһыыныын барбыт соҕотох улуус буоларынан уонна улэтин да көрдөрүүтүнэн бүтүн Россияҕа бэлиитэммитин сырдатта. Ол эбэтэр талбыт суол бүгүҥү усулуобуйаҕа соптоох диэн бинир санаа этиллиннэ.

Ыйытыылартан уонна тыл этиилэртэн сиэрдээтэхпэ, миэстэҕэ чуолаан бу нэһилиэкэ саҥа, сөпүн салаалаһыннары иитиэйбэт буолуу биһиэхэ-майгыта баһыйар. Холобур, бүрдүк хаһаайыстыбатын салайааччыта, баһыынай Н. Н. ЕФРЕМОВ: «Дохуоту иккэн-иккэн тыл улаатыннарар аналаах сиргэ табыллыбат. Оттуур сир суохха,—диэтэ. Кындаа бэрэстэбилиитэлэ Е. Е. ПОНОВ бэйэтин этиитин: «Учараттаах норуоту албын. наахын. Мин дьиэм—мин кирэдиитим диэн буолуохтаах этэ. Билигин биирдии куурусса сымыытынан оттуоттаталлары гынаҕыт»,—диэн саҥаалаата. «Рынок—алч

«ЗНАНИЕ» ОБЩЕСТВО 50 СЫЛЫГАР

«САЙДЫЫГА СОРУНУУЛААХТЫК, БҮТТҮҮН ӨРӨ КӨТӨҺҮЛЛҮҮНЭН!» ДИЭН ДЕВИЗТЭЭХ МЕСЯЧНИК

Республикаттааҕы «Знание» общество нэһилиэннэ ортотугар политическай, экономическай, правовой, экологическай, культурнай өттүнэн сайдыыга үгүс өрүттэх үлэлэри ыытыһан кэбитин үрдүктүк сыаналаммын уонна билиммэн, Правительство «Знание» общество төрүттэммитэ 50 сылын үлэ араас формаларынан бэлиэтэн аһарга улуустааҕы тэрилтэлэри соруйда. Ити дьаһалга олоҕуран, «Знание» общество улуустааҕы тэрилтэтэ «Сайдыыга сорунуулаахтык, бүттүүн өрө көтөҕүллүүнэн!» диэн девизтээх месячнигы ыам ыйын 15 күнүттэн бэс ыйын 15 күнүгэр диэри ыытарга нэһилиэктэр, тэрилтэлэр салайаччыларын, культура, социальнай көмүскэл кинигэрин, улуус бары лекторларын ыгыырар.

Ыытыллар дьаһаллар көрүгүнэригэр киирэллэр:

—«XXI-е үйэни бары үлэҕэ үрдүк таһаарымыылаахтык көрсүөҕүм!» диэн девизтээх сааскы ыйыы үлэлэригэр, ыраахтыгы, айылҕаны харыстааһын, сайылыктааһын, сайыны көрсүһүү, ыныахтарга бэлэмнээн уо. д. а. темаларга лекцияларынан, бэсиэдэлэринэн нэһилиэннэҕэ тахсыыны тэрийии;

—месячник устата олохтоох телестудия биэриилэригэр, радиоҕа урут үтүө суобастаахтык үлэлии аастыт уонна үлэлии сылдьар лекторлар үлэлэрин, олохторун сырдатыыга үлэлээн;

—«Сайдыыга сорунуулаахтык, бүттүүн өрө көтөҕүллүүнэн!» диэн агитационнай-маассабай, идеологическай үлэни өрө көтөҕүүгэ туһуламмыт «тогүрүк остуолларын», дискуссиялары уо. д. а. тэрийэн ыытыы;

—«Саҥа олох» хаһыат иэнүө дьоҥҥо-сэргэҕэ ыытыллыбыттан туһанар, лекторскай үлэҕэ үөрүнүк, үтүө суобастаахтык үлэлэбит лекторлар туспарыттан ыстатыйалары, ахтыылары таһаартарыы;

—Саха Республикатын Президиэнэ М. Е. Николаев республика парламенныгар уонна нэһилиэннэҕэ маҥыраатын, чөл олох иһин хамсаһын, «Саха бурдуга» программаны олохтоо киллэрии, бодоҥ баайынай хаһаайыстыбаларын үлэлэрин, үрдүкү ситэриилээх төлөрөр, законодательнай былаастар, олохтоох салаалаалар уураахтарын, дьаһалларын, үөрэх, культура, тыа хаһаайыстыбатын, доруобуйа харыстабылын, социальнай-экономическай өттүнэн сайдыы хайысхаларын кинигэни сырдатыы, системалаах үлэни былаанныыр тэрийэн ыытыы;

—Улуу Кыайыы 55 сылын көрсө, Кырдьаҕастар сылларынан уонна биллиэннэй тиэрэн турар ааҥ дойду баалаһыаннаах ыытарга, Россия уонна Саха Республикатын Правительстволарэ тас дойдулары кытары сибээстэриэгэр лекциялары, бэсиэдэлэри, тематическай бизнэрдэри, көрсүһүүлэри, телевизионнай биэриилэри тэрийии;

—Өрө саас уонна өрө спордун сылларынан ыытыллар дьаһалларга көхтөөхтүк кыттан, агитационнай-маассабай үлэни күүһүрдүү;

—«Знание» общество 50 сылыгар анаммыт чиэстэлиин дьоро кэбиэлэрин, семинар-мунньаҕы уо. д. а. бэс ыйын 15 күнүтэр диэри тэрилтэлэриэн, нэһилиэктэриэн, улууска тэрийэн ыытыы.

Месячнигы ыытыыга эпиэтиннэйи нэһилиэктэрдээҕи, улуустааҕы дьаһалталар идеологическай үлэҕэ специалистара, тэрилтэлэргэ, нэһилиэктэргэ анаммыт лекторлар сүүллэр.

Месячнигы түмүктээһин бэс ыйын 15 күнүттэн 20 күнүгэр диэри буолар. Ыытыллыбыт үлэлэр туспарыттан «Знание» общество улуустааҕы тэрилтэтигэр түүлэрэҕит (путевкалар, отчуоттар, лекторлар аатталарасуоллара ыйыллар).

Координационнай сэбиэт.

Улуустааҕы ветераннар спартакиадаларын балаһыанньата

СОРУГА: Кырдьаҕастар сылларынан Кыайыы 55 сылыгар аналлаах маассабай спорду сайыннарыы; ветераннар ортолоругар чэбдик олоҕу пропагандалааһын.

КҮРЭХТЭЭҺИНИ ЫЫТЫЫНЫ САЛАЙЫЫ: күрэхтэһии бэлэмнээннитин уонна уонсай салалтатын улуустааҕы ветераннар сэбиэттэрэ ыытар. Быһаччы тэрээһинэ улуустааҕы тэрийэр комиссиэҕэ, Хатылы нэһилиэгин дьаһалтатыгар уонна судейскай коллегиялаах суктэриллэр.

ЫЫТЫЛЛЫЫТЫН БЭРЭЭДЭГЭ УОННА БИРИЭМЭТЭ:

Күрэхтэһии икки этабынан ыытыллар. I этап— олорор сирдэриэн маассабай күрэхтэһиллэр (ыам ыйын устата), II этап—улуустааҕы финальнай күрэхтэһии, ветераннар спартакиадалара. Бэс ыйын 12 күнүгэр сарсыарда 10 чаастан 1 Харбала бөһүөлэгин стадионугар.

КЫТТААЧЧЫЛАРА: эр дьоҥҥо 55 саастарыттан үөһэ, дьахталларга 50 саастарыттан үөһэ нэһилиэктэр хамаанда тэриллэллэр. Кыттааччылар медицинскай хонтуруолу барбыт буолуохтаахтар.

КӨРҮҮГҮНЭРИНЭН КҮРЭХТЭҺИЛЭР БАЛАҺЫАННЬАЛАРА:

Чэпчэки атлетика: хамаанда саставаа—8 киһи (4 эр киһи, 4 дьахтар), дистанциялар: эр дьоҥҥо 100, 200, 400, 600 м, дьахталларга 60, 100, 200, 400 м (баларга бэйэ-бэйэлэрэ сүүрүү дистанциялаларыгар иккитэ кыттыбат); эр дьоҥҥо эстафета (4 эр киһи)—55—60 саастаахха 100 м, 60-тан үөһэ саастаахха 100 м, 55—60 саастаахха 100 м, 60-тан үөһэ саастаахха 100 м; дьахталларга эстафета (4 дьахтар)—50—55 саастаахтарга 60 м иккии дьахтар, 55-тан үөһэ саастаахтарга 60 м иккии дьахтар.

МАС ТАРДЫҺЫЫТА: хамаанда саставаа 3 киһи—55—60, 70 кинилээҕэ диэри уонна 70-тан үөһэ ыйаанньыахтар. Күрэхтэһии быраабылаатын 2 хотторуунан туораатыннаах. Түмүк—кыттааччылар миэстэлэриттэн очко сууматынан.

ХАНААТ ТАРДЫҺЫЫТА: хамаандаҕа 10 киһи (5 эр киһи, 5 дьахтар). Иккитэ ыытыллыбат хамаанда туоруур.

ВОЛЕЙБОЛ (хамаанда булкаастаах: 3 эр киһи, 3 дьахтар).

Хамаандалартан форма, эмблема ирдэнэр. Балаккаран түһүүгэ анаммыт территорияны киэргэтиигэ конкурс ыытыллар.

НАҦАРААДАЛААҺЫН: хамаанданан уонна бирдиилээн 3 бастакы миэстэлэргэ—дипломнар, бириистэр.

Нэһилиэктэр бөдөҥсүөлөрүгэр: кыттааччылар паспордаах, врачебнай конгуллаах, 3 эрэрдэ концертнай нүөмэрдээх, 200 солкуобайтан ыраата суох сыаналаах бэйэ-бэйэлэрэ бириистээх кэлэллэр. Нэһилиэк спорка ветераннарын бэйэтин парадыгар кытыннарар.

Нэһилиэктэр сайаапкаларын ыам ыйын 20 күнүгэр диэри түһэрэллэр.

Улуустааҕы ветераннар сэбиэттэрэ, улуус дьаһалтатын спорка отдела.

Елена МАКАРОВА

ТӨРӨӨБҮТ АЛААҺЫМ

Сибэкки бэрдинэн сиэмэҥэ
Ситэри киэргэммит
Төрөөбүт алааспар
Тиийэн кэллим мин.

Ойор күннэрэх өрө саҕыым
Бу кинэ алаас ыйыгар
Үрүмэччи буолан көтөн
Ооньуоо-күлэн аастыта.

Кыракый колуйэ уутугар
Күнү быһа сөтүөлүүрүм,
Онно үөһэттэн сулустар
Ооньуу түһэр курдуктара.

Куйаар үөһэ туруйа
Көтөрө былыты суруйа,
Кинкиннир халлаан ороҕотун
Кэрэхсии сиртэн көрөрүм.

Ахтыбыт алааһым бараҕасан
Мүөттээх кей салгыынан
Сайа охсон киирдэ,
Сүрэхпин-дуҥнабын дуоһуйта.

«ОЛИМПИЙСКАЙ ДЭРИЭБИНЭ» БААР БУОЛУОҔА

ЫТЫК КУОЛ. Биллиэн улууска «Олонхо оонньуулардыын» тутуулардыы ыытыыга уонна оромүөнэлэһиигэ сүрүн куус түмүллэр. Спортсменнар түөрт сирдэриэгэр 12 мас дьиэ тутуллуохтаах. Биллиэн нэһилиэктэр тутуу маһын бэлэмнииллэр. Тутуу миэстэтэ дохсуннаах, 8 дьиэ иҥыллаата туста. Баайаҕаттан Георгий Потапов уонна Петр Слепцов салайар бириигэдэлэрэ икки дьиэ кэнгдэйүн бүтэрдиллэр. Игидэйтэн Николай Алексеев бириигэдэтэ бу күннэргэ бир дьиэ истиэнэтин таһаарыаҕа. «Таатта энергия» предприятие дьоно саҥа микрорайуонка уот ситимин тардаллар.

КЫРГЫТТАР ТУҺЭН БИЭРБЭТИЛЭР, УОЛАТТАР ХААЛЛЫЛАР

ЕКАТЕРИНБУРГ. Маҥна мччаттар ортолоругар кикбоксинга 3 стиллэҕэ Россия чемпионата түмүктэннэ. Оннооҕор 637 спортсмен кыттыбыт.

Саха сирин уолаттара, хойутаан хаалан, күрэхтэстилэр. Ол оннугар кыргыттартан 51 кг Лида Андреева бастаан таҕыста. Дарья Афанасьева иккис, Зоя Исаева уонна Айта Иннокентьева үһүс буоллулар. Кинилэр бары Сунтаарга биллиилээх тренер Анатолий Афанасьев салалтатынан дьарыктаналлар.

СИА.

Эҕэрдэлиибит!

Таптыыр көрүөммин, күнү аҕабытын, ытык-маанытын эҥэбитин, Саха Республикатын ойуурун хаһаайыстыбатын ветеранын, Чурапчы сэлиэнньэтин олохтоохун ДЬЫЧКОВСКАЙ Николай Романовичы айыыһыттан айыллан, нэйиэхэссэн нэйиллэн Орто туруу баарын дойдуга кэбитиэ 50 сыла туолбутунан сахалыы саҕаастык, ураатхайдыы уйаҕастык иэ сүрэхтэн эҕэрдэлиибит!

Үтүө саҥаалаах, сырдык ыраахтаах, күн тэҥэ кинибитигэр, халыҥ хахха, суоҕ дурда буолан чөл олохпутун хаалчыйаччы аҕыраах аҕабытыгар күн сиригэр баар бары үгүөнү-көрөнү, ыарыыга ыалларбакка, дьылҥа дьайдарбакка, биһигиннии үөрдө үйэннэк дьолгоохтук олорорго, үлэҕэр-хамнаскар үрдүк ситиһиилэрдэ, үгүс үөрүүнү-көтүүнү баҕарабыт.

Кэргэниҥ, иэйиҥ; ааҕыҥ, оҕолоруҥ, сиэнэриҥ, күтүөтүҥ.

x x x

Хатылы нэһилиэгин олохтоохун, табаарыспын, бастыҥ тэрийээччитин, чөл олоҕу пропагандалыыр киинэ сылаатаны билбэт үлэһитин ХАРЛАМПЬЕВ Иван Ивановичы 55 сааскын туолбут кэрэ-бэлиэ күнүгүнэн иэ сүрэхпиттэн итиитик эҕэрдэлиибин!

Эйиэхэ ыытаанах-чиргэл доруобуйаны, үйэн дьолгоох олоҕу баҕарабын итиэннэ үлэлэбитиҥ курдук дьулуурдаахтык, көхтөөхтүк бар дьонуҥ-сэргэҕэ туһугар өссө тэлгэн, күүрэн-хааран иэ диэн алгысыы тиэрдэбин.

Истиҥ эҕэрдиэн ыытта Хонтоҕоттон СР культуратын туйгуна, тылы, үлэ ветерана Прокопий ФЛЕГОНТОВ.

x x x

Күнү бырааппытын, убаастыыр убайбытын, абаҕабытын, таайбытын, Чакыр нэһилиэгин олохтоохун ФИЛИППОВ Николай Васильевичы 60 сааскын туолбут үбүлүөйүнэн истиҥник эҕэрдэлиибит!

Эйиэхэ ыытаанах доруобуйаны, дьолу-соргуну баҕарабыт. Ыарыы ыаллыспатын, кырдьыы ыытыспатын, дьол-соргу эрэ аргыстастын диэн алгыыбыт.

Убайыҥ Александр Васильевич, эҥэчиҥ Анна Петровна, Марфа, Алексей, Валентина, Тимофей Филипповтар уонна кинилэр оҕолоро, Ирина, Василий Сидоровтар, Ваня, Полина Васильевтар.

x x x

Улуустааҕы «Саҥа олох» хаһыат өр сыллартан актыыбынай общественнай корреспондеспын, Чакыр нэһилиэгин Эрилик Эристин литературнай музейын сэбиэдиссэйин, педагогическай үлэ ветеранын ФИЛИППОВ Николай Васильевичы 60 сааскын туолбут үбүлүөйүнэн истиҥник эҕэрдэлэн турабыт. Эйиэхэ чэгиэн-чэбдик доруобуйаны, дьоһун, дьоллоох үйэни олоҕу, айымныылаах үлэни баҕарабыт.

«Саҥа олох» хаһыат редакцията.

x x x

Күнү бирдэ үлэлээбит дьүөгэбитин, табаарыспытын, Чурапчы сэлиэнньэтин олохтоохун Елена Николаевна МАКАРОВАНЫ үйэ аҥардаах үбүлүөйүнэн иэ сүрэхтэн итиитик, истиҥник эҕэрдэлиибит!

Эйиэхэ саха алмаһын курдук ыытаанах доруобуйаны, дьиэ көрүөттүгүн ыытта дьоллоохтук-соргулаахтык олорорго, оруу үөрэ-көтө, мичилиіэ, кэпсии-ипсии сылдьарга баҕарабыт.

Улуустааҕы типография, редакция үлэһиттэрэ.

Пушкин үбүлүөйүн көрсө

Нуучча улуу поэта А. С. Пушкин төрөөбүтэ 200 сылын көрсө улуус библиотекаларыгар, оскуолаларыгар тематическай нэдиэлэлэр, библиотечнай уруоктар, литературнай аҥылыылар буолаллар.

Төлөй орто оскуолатыгар гуманитарнай цикл учууталларын уонна нэһилиэк библиотекатын (сэбиэдиссэй Е. С. Ксенофонтова) тэрийиллэриэн оскуолаҕа «Слух обо мне пройдет по всей Руси Великой» диэн нэдиэлэ интэриэһинэйдик ыытыллыа.

Бу нэдиэлэ устата улуу поэтка аналлаах ыылаас чаастара буоллуллар, Пушкин олоҕун, үлэтин туһунан кэпсиир кинэ көрдөрүлүннэ, ыаннаҕа быыстапката туруорулунна. «А. С. Пушкины төһө билэҕин?» диэн викторина, ойтон суруйуута, Пушкин айар үлэтин, олоҕун туһунан матырыйаалы хомуйуута, уруһуйга конкуреттар ыытыллыннылар. Тематическай нэдиэлэ «За лучший вальс» үгнгүүгэ конкурсунан түмүктэннэ. Хобоон ааҕыытыгар Юля Захарова (IX кылаас), вальс конкурсугар V кылаас үөрэнээччилэрэ Таня Емельянова, Алена Смирникова бастаатылар. А. С. Пушкин туһунан саамай элбэх матырыйаалы Уля Атласова, Нина Смирникова хомуйдулар. Викторина кыайыылаахтарынан Катя Нестерова, Лена Гуляева уонна Сергей Максимов буоллулар. Оттон Пушкин айымныыларынан уруһуйдаһыыга кыра группаҕа Сергей Христофорова, орто группаҕа Валера Емельянов, улахан оҕолорго Саша Максимов бастаатылар. Кыайыылаахтар грамоталарынан, аналлаах бириистэриэн наҕараадаланнылар.

Екатерина КСЕНОФОНТОВА.

Ветераннарын чиэстээтилэр

Улуу Кыайыы 54 сылын туолуутунан сибээстээн, Чурапчытаабы амбулаторияҕа тубдиспансерга, кини балыыһаҕа өр сылларга үтүө суобастаахтык үлэлээбит ветераннарын Агжигитова Анастасия Даниловнаны, Бинокурова Александра Никитичнаны, Слепцова Анна Степановнаны, Кустурова Анна Иннокентьевнаны чиэстэһин буолла.

Слепцова А. С., Кустурова А. И. бэйэлэрин ахтыларын оҥордулар. Кини балыыһа кылаабынай араҥа Алексеев Г. Н., врачтар Пермяков А. И., Гоголев В. А. истиҥник аҕаардаабан тыл эттилэр. Профком председателэ Попова У. Д. кинилэргэ сэмэй бэлахтэри туттарда.

Тыыл, үлэ ветераннара көрсүһүү, чиэстээһин иһин ис сүрэхтэриттэн махтаннылар.

Л. ЕРМОЛАЕВА.

Кэлин, көрүн, дуоһуйа сыныьаныҥ!

Ыам ыйын 17 күнүгэр, бэнидиэньиккэ, «Айылаан» Сыныьалан киниигэр республикатаабы «Полярная звезда» телевизионнай конкурс 1997, 1998, 1999 сылларгаабы лауреаттара «КҮӨРЭГЭЙ» ОБО ЫРЫА ОБРАЗЦОВАЙ АНСАМБЛЬЫН саҥа программалаах ОТЧУОТТУУР КОНЦЕРА буолар.

Күнү Чурапчы олохтоохторо, улууска, республикаҕа кэлэн баллаах эрэр талааннарбыт айар киэһэларыгар кохтоохтук кэлэргитигэр, музыка, ырыа кэрэ эйгэтигэр дуоһуйа сыныьаннаргытыгар ыҥырабыт!

Билиэт сыаната оҕолорго 10, улахан дьоҥҥо 15 солк. Концерт 7 чаас 30 мүн саҕаланар.

Чурапчы орто оскуолатын администрацията.

МАХТАНАБЫТ

Улуус дьаһалтатыгар, нэһилиэктэр баһылыктарыгар, Хонтоҕо нэһилиэгин кытта шефтэйэр Чурапчытаабы эт-үүт комбинатын, Чурапчытаабы сбербанк бары үлэһиттэригэр, Хонтоҕо нэһилиэгин дьаһалтатыгар, үлэлээбит атрд-оскуолатын коллективигар, нэһилиэгим бары тэрилтэларигэр, общественнай түмсүүлэригэр, суһал комоҕо көлбит балыыһа үлэһиттэригэр, чугас доҕотторбутугар, дьүөгэларыгар, аймахтарбытыгар, Омскай куораҥа биргэ үөрэммит табаарыстарбытыгар тапталлаах кэргэним, ийэбит, балыбыт, эдьиийбит, Дириҥ орто оскуола учуутала Ольга Григорьевна НЕСТЕРЕВА сойуумардык биһиги кэккэбиттэн туораабыт ыраахан саммытыгар күүс-көмө, сүбэ-ама буолбуккутутар улахан махталбытын тиэрдэбит.

Эйиэхэ барыы үтүөкү-мааныны, чэгиэн доруобуйаны баҕарабыт.

Маша, Коля, Гаврил Нестереватар, эдьиийдэрэ, быраатта, эбээлэрэ.

ОБЪЯВЛЕНИЕ

Владельцев облигаций государственных целевых беспроцентных займов 1990 г. на товары народного потребления просим явиться в Чурапчинское ОСБ № 5048 и сверяться со списком. При себе иметь паспорт и облигацию.

Чурапчинское ОСБ № 5048.

КУОРТАМНЫЫБЫТ

Дьокуускай куораҥа биир хостоох, толору хааччыллыылаах, телефоннаах, СГУ чуҥаһыгар турар квартираны. Толобуҥа кэпсэтиниэн, чэпчэки. Билсэр аадырыскыт: Чурапчы сэл. Октябрьскай уул. 50 №-рэ, тел. 21-058.

СУТУКТЭННИБИТ

Павлова Наталья Ивановнаҕа 1992 сылларааҥа Дириҥнэҕи орто агро-оскуоланы бүтэрбитин туһунан бэриллибит 561541 №-дээх аттестат сүүрүгүнэн, дьиҥэ суоҕунан аҥыллар.

КОННОРУУ

«Саҥа олох» хаһыат бу ыл 8 күнүнээҕи нүөмэригэр иккис балаһаҕа бэчээттэммит «Остоох арҕаҕар—Бердинскэ тиийбиттэрэ» диэн ыстатыйа бастакы колонкатын бөҕис абзаһыгар «Макаров Илья Петрович...» диэн суруллубутун «МАГКОВ Илья Петрович...» диэн көннөрөн аҥыллыахтаах.

Редакция алдас иһин ыстатыйа авторытын И. М. Павловтан бырастыы гынарыгар көрдөһөр.

Попов Петр Сидорович

Бу дьыл ыам ыйын 13 күнүгэр учуутал, Россия Журналистарын союһун чилиэнэ, хаһыат өр сылларгы общественнай корреспондента, Чурапчытаабы народнай театр артиһа, талаанныах тылбаасчыт Петр Сидорович ПОПОВ эмискэ ыалдьан өлөн туораата.

П. С. Попов 1929 с. Бахсы нэһилиэгэр колхозтаах дьаҥ кэргэнигэр төрөөбүт. 1948 с. Чурапчытаабы педучилищены бүтэрэн Оймокоон ороһуоунугар Томтор начальнай оскуолатыгар учуутальынан анаммыта. Сотору кэмнэрин бу оскуола сэбиэдиссэйинэн өрө таһаарыллыбыта уонна бу дуоһунаһыгар 1953 сылга диэри үлэлээбитэ. Саха АССР Үөрэҕи министерствотынан ити сыл атырдьах ыйыттан төрөөбүт ороһуонугар Алаҕар сэтэ кылаастаах оскуолатыгар учууталлыы кэлэр.

Эдэр учууталы, салайар үлэҕэ балачча сыстыбыт кийиин 1957 сыл балаҕан ыйыгар оччотооҕу Жданов аатынан колхоз босхоломмут комсомольскай тэрилтэтин секретарынан быыбардыыллар. Эмиэ ити сылларга Калинин аатынан комплекснай бригэдэҕэ бригэдьиринэн үлэлэтиллэр. Онтон Үрдүкү партийнай оскуоланы бүтэрэн 1959 сылтан саҕалаан олоҕун хаһыат, журналист сыраах үлэтин кытта сибээстиир. Бу сыл партия райкомун уураахынан «Социализм суола» хаһыат редакциятын литературнай сотрудниктынан эмиэнэр. Хаһыат үлэтин ыччыгын-чыччыгын билбит, опытырбыт кийи литсотрудниктан саҕалаан фотокорреспондентынан, отделлар сэбиэдиссэйдэриэн, эмиэттиир секретарынан таһаарыллыахтык үлэлээбитэ.

Кэлин доруобуйата мыстоон, ороһуон кэккэ хаһаайыстыбаннай тэрилтэлэригэр үлэлэтэлин сылдьыбыта эрээри, хаһыатын кытта сибээһин быспатаҕа, суруйар дьарыгын хаалларбатаҕа. Оннук да буолан, фотокорреспондентынны сылдьыбыт идэтин саҕаан, бочуоттаах сыныьаланнаҥа тахсыар диэри нэһилиэк, ньэми олох-дьаһах өгөлөрүнэн хаччыйар комбинакка фотограбынан үлэлээбитэ.

Айар үлэҕэ талаана кэлин сайдан, кыаҕыран, аны үүс айыныыны сценаҕа аҕаан сахалыы саҥардар талаанныах тылбаасчыт биһиэхэ биллибитэ, кэлин прозаҕа холонуутун саҕалаабыта. Ол курдук, былырыын ахсыныыта 70 сааһын көрсө улууһун хаһыатыгар «Сүтүөр оҕо суолга саная» диэн сэһэнэ быһа тардыыны ааҕаччыларыгар биллиннэрбитэ.

Петр Сидорович киһилии үтүө майгылааҕа, үүс ергиччэх киэн биллиилээҕэ, эргиччи талаанныаҕа. Оччотооҕу журналист, тылбаасчыт, артист быыһыгынан туналыыр дьоҥун-сэргэтин кытта сиэдэрэйдик үлэлэстэрэ, биир оннук дириҥ ытыктабылынан, биллиннэн туһанара. Элбэх табаарыстардааҕа, кэнэ айар сибээстээҕэ. Эрэллээх доҕор, табаарыс, амарах аҕа, кыһаммыылаах эйэ, тапталлаах кэргэн эта. Оймокоонтэ үлэлиир сылларыгар ол дойду кыыһа Екатерина Константиновналыын олохтоҕун холбообуттара, түөрт оҕоломмуттара, 7 сиэнниэхтэр.

Петр Сидорович өр сылларааҕы үтүө суобастаах үлэтэ тыыл, үлэ ветераныы медалларынан бэлиэтэммитэ, элбэх Бочуотунай грамоталарынан, Махтал суруктарынан наҕараадаламмыта.

Петр Сидорович Попов кэрэ мөрсүүнэ биһиги ойбүтүгэр, сүрэхпитигэр өрүү тыыннаах буолуоҕа.

Табаарыстара.

Мыҥаҕаайы бөҕүөлэгин олохтоохо
НИКОЛАЕВ Иннокентий Иннокентьевич
өлбүтүнэн дириҥ кутурҕаннарыы тиэрдэллэр:

—Таптыыр быраата Иннокентий Иннокентьевич өлбүтүнэн Николаева Ирина Иннокентьевнаҕа кинини кытта 1970 сылларааҥа Мыҥаҕаайы орто оскуолатын биргэ үөрэнэн бүтэрбит дьүөгэлэрэ, табаарыстара.

—Убаастабыллаах ийэтигэр Екатерина Гермогеновнаҕа, кэргэнигэр Светлана Сергеевнаҕа, оҕолоругар Зарпинаҕа, Ираҕа, Мишаҕа Иннокентий Иннокентьевиһы кытта 1979—1981 сс. армияҕа биргэ сулуусполаабыттар аттарыттан Миша, Костя, Ваня.

—Ийэтигэр, кэргэнигэр, оҕолоругар, биргэ төрөөбүттэригэр Хатылыттан Айталина, Дьулус Павловтар, Чурапчыттан Елена, Афанасий Павловтар.

Чурапчы сэлиэнньэтин олохтоохо
ПИНИГИН Владимир Петрович
өлбүтүнэн дириҥ кутурҕаннарыы тиэрдэллэр:

—Урукку үлэһиттэрэ Пинигин Владимир Петрович өлбүтүнэн убайыгар, эдьиийдэригэр, быраатталарыгар, балыстарыгар «Ремтех» ХЭО.

—Быраата Пинигин Владимир Петрович өлбүтүнэн «Күнэй» коллективнай предприятие директорыгар Пинигин Михаил Андреевичка «Күнэй» КП коллектива.

Мыҥаҕаайы бөҕүөлэгин олохтоохо
КУЗЬМИН Александр Семенович
өлбүтүнэн дириҥ кутурҕаннарыы тиэрдэллэр:

—Төрөппүттэригэр Валентина Егоровнаҕа, Семен Васильевич Кузьминнарга, эбэлэригэр, убайыгар, быраатыгар, балтыгар Чурапчыттан, Хатылыттан Кузьминнар, Поповтар.

—Таптыыр оҕолоро Александр өлбүтүнэн төрөппүттэригэр дьүөгэтигэр Валентина Егоровнаҕа, Семен Васильевичка Чурапчыттан Надежда, Григорий Платоновтар.

—Таптыыр оҕолоро Александр өлбүтүнэн төрөппүттэригэр Валентина Егоровна, Семен Васильевич Кузьминнарга Валентинаны кытта Чурапчы орто оскуолатыгар биргэ үөрэммит дьүөгэлэрэ.

—Ийэтигэр Валентина Егоровнаҕа, аҕатыгар Семен Васильевичка, биргэ төрөөбүттэригэр Сашаны кытта 1993 сылларааҥа Амма орто оскуолатын биргэ үөрэнэн бүтэрбиттэр.

Редактор Г. Г. ПОПОВ.

НАШ АДРЕС: 678700, с. Чурапча, ул. Карла Маркса, 26 «а». ТЕЛЕФОНЫ: редактор — 21-332, отделы — 21-265.

Учредители (соучредители) газеты—Редакция, Администрация улуса, Национальная издательско-полиграфическая компания «Сахаполиграфиздат». Газета издается на якутском языке, выходит по вторникам, четвергам и субботам.

Индекс газеты: 54907

Чурапчинская улусная типография. Национальной издательско-полиграфической компании «Сахаполиграфиздат».

ЗАКАЗ № 51. Подписано в печать: 14. 05. 99 г. Тираж: 2560.

Автор суругар этиллэр саная редакция позициятыгар мэлдьи соп түбэһэр буолбатах. Сурукка ыйыллар чахчылар кырдьыктаахтарыгар эпиэтинэһин автор тус бэйэтэ сүгэр.